

[Knud Kristensen.]

delse med hinanden ud over, at Sagerne kan indankes for Appellinstansen, naar der føres Klage.

Til Slut vil jeg gerne sige et Par Ord om selve Grundlaget for Afgørelsen af Prisspørgsmaalet. Der er to Principper, som her kan komme i Betragtning. Det ene Princip er det, at det, der skal lægges til Grund for Bedømmelsen af, om en Pris er rimelig, er, hvad vedkommende har købt eller produceret Varen til, og det andet Princip er, at det skal bedømmes efter, hvad han kan erstatte Varen for, altsaa Genanskaffelsesprisen, at denne skal være afgørende ved Bedømmelsen af, om Prisen er rimelig eller ikke. Under almindelige Forhold, hvor der er Mulighed for at genanskaffe de fleste af de Varer, der sælges, tror jeg nok, det vilde være det heldigste, om Genanskaffelsesprisen var afgørende for, hvilken Pris man maa tage, thi hvis en Virksomhed skal fortsætte, maa den anskaffe igen enten de Varer, den handler med, eller Raastofferne til de Varer, der produceres, hvis der er Tale om en Producent; og hvis vedkommende skal afhænde Varerne efter den Pris, han har givet for Raastofferne eller i Indkøb, og der saa kommer en Prisstigning, saa vil hans Forretning gaa tilbage ganske af sig selv, fordi han ikke er i Stand til at anskaffe de Ting, der er nødvendige til at fortsætte Virksomheden i samme Omfang som hidtil. Men jeg maa selvfølgelig indrømme, at i en Situation som den, vi nu staar i, hvor man maa forudse den Mulighed, at mange af de Varer, der handles med og produceres, overhovedet ikke kan genanskaffes, kan det være noget tvivlsomt, om man kan benytte dette Princip, om man ikke er nødt til at gaa over til det andet Princip: hvad det har kostet at anskaffe eller producere den paagældende Vare. Men jeg vil dog henstille, at man, hvor der er Mulighed for Genanskaffelse, og hvor der ikke er Tale om en ekstraordinær Opskrining af Priserne, tager et skønsomt Hensyn til Genanskaffelsesprisen for at kunne holde Virksomheden oppe paa den Højde, som den nu engang har, og som den har Mulighed for at bevare, hvis den kan faa Varer uden at skulle gøre et kontant Udlæg. Og jeg vil endvidere tilføje, at hvis man bliver nødt til at lægge Kostprisen, tror jeg det kaldes, til Grund for Prisansættelsen eller Prisbedømmelsen, saa tror jeg, det bliver nødvendigt at sikre de Folk, som maa afhænde deres Varer til denne Pris, at man ikke, hvis der kommer et Prisfald, alt for hurtigt

ophæver de Bestemmelser, som betinger, at de kan faa denne Pris, saaledes at de kommer til at tage hele Tabet ved Prisfaldet, men er afskaaret fra at tage Fortjenesten ved en Prisopgang. Jeg tror, at dette ogsaa vil være i Samfundets Interesse i Øjeblikket, for jeg er bange for, at hvis man ikke faar Indtrykket af, at der vil blive taget Hensyn hertil, vil det i meget høj Grad bevirke, at Folk vil være meget betænkelige ved at anskaffe Varer, fordi de siger som saa og naturligt kan sige som saa: Ja, hvis vi køber disse Varer til denne forhøjede Pris og Prisen holder sig eller stiger, saa har vi ikke Mulighed for nogen ekstra Fortjeneste, men hvis Prisen falder, er vi sikre paa at lide et meget betydeligt Tab. Hvis en saadan Situation skabes gennem denne Priskontrol, er jeg bange for, at det skal bevirke, at man ikke i det Omfang, som vil være gavnligt og nyttigt, vil løbe Risikoen ved at fortsætte Virksomhederne og derigennem bidrage til, at Virksomhederne indskrænkes i Stedet for, som der er Trang til, at holdes oppe paa den højst mulige Produktion og Omsætning.

Med disse Bemærkninger skal jeg tildele mig at anbefale dette Forslag til en velvillig Behandling her i det høje Ting.

Prieme: Det foreliggende Lovforslag om Priser ser jeg som et Led i den Samling af Lovforslag, som er forelagt med det Formaal at stabilisere Priserne her i Landet paa det Niveaue, hvorpaa de i Dag befinder sig, et Formaal, som jeg tror alle her i Landet vil hilse med Glæde. Jeg sad og lyttede med Interesse til det ærede Medlem Hr. Knud Kristensens Tale, og jeg maa jo sige, jeg forstaaer, at der af og til kan være Vanskeligheder her og der, for det ærede Medlem indledede sin Tale med en Række Bemærkninger om, at der ogsaa ud over de Omraader, hvor der nu sker Indgreb ved de forelagte Lovforslag, skulde ske yderligere Indgreb. Jeg maa jo sige, at det var egentlig ikke den Tale, jeg havde ventet, at netop det ærede Medlem vilde holde; men det skal jeg nu lade ligge.

Inden jeg kommer nærmere ind paa Spørgsmaalet om Prislovgivningen, som den har formet sig her i Landet siden Krigens Udbrud, vil jeg gerne forudskikke den Bemærkning, at jeg gaar ud fra, at der vil blive givet Rigsdagen Tid til at behandle det fremsatte Lovforslag ordentligt og derunder ogsaa til at drøfte Lovforslaget med Erhvervsorganisationerne. Det, der er sket med vor Prisregulering hidtil, har nemlig for en stor Del været Hastværksarbejde.